

forslag lægger 25,000 Kr. til, er det et Fremskridt for Højskolen, det kan ikke nægtes; men som jeg sagde før, finder jeg det højest tarveligt. Jeg er enig i de Betragtninger, der bleve fremsatte af den ærede Ordfører og af det ærede 1ste Medlem for 6te Kres (S. Bederfen) og ogsaa af den højtærede Kultusminister om, at Højskolerne have virket til stor Velsignelse for vort Folk. Som Følge deraf vilde jeg sætte Pris paa og finde det rimeligt, om man i Stedet for at tillægge Højskolerne et forøget Tilskud af 25,000 Kr. vilde give dem flere Hundrede Tusind Kr. i Tilskud. Jeg tror, at en saadan Bevilling vilde være i høj Grad vel anvendt.

For saa vidt altsaa som det foreliggende Lovforslag yder Højskolerne et Tilskud af 25,000 Kr. mere, end de nu saa, maa Lovforslaget jo siges at være et Fremskridt, men naar jeg ser paa en anden Side af det foreliggende Lovforslag og særlig paa, at man sammenblander Landbrugsskolerne med Højskolerne, bliver jeg lidt betænkelig ved denne Fremgangsmaade. Jeg er ikke sikker paa, at en Fremgang virkelig vil vindes derved for Højskolerne. Jeg er enig med det ærede 2det Medlem for 6te Kres (Casparfen) i den Betragtning, at Landbrugsskolerne helst skulde have været holdte adskilte, det vilde jeg have sat størst Pris paa, thi jeg er som sagt ikke sikker paa, om Fremtiden vil vise, at det kommer til at gaa ud over Højskolerne, om der ikke vil blive en vis Bevægelse for at omdanne de nuværende Folkehøjskoler til Landbrugsskoler eller for at oprette Landbrugsskoler paa Folkehøjskolerne. Jeg vil være meget glad ved, om der opstaar mange Landbrugsskoler — jeg tror, at vi trænge haardt til mindre Skoler af denne Art — men jeg vilde ikke være glad ved, om det skulde ske paa Folkehøjskolerne. Jeg tror, at vi trænge lige saa meget til Højskoleundervisningen, som bør være fideordnet med Landbrugundervisningen. Hvis denne min Frugt skulde vise sig i Fremtiden at være grundet, saa turde det være muligt, at det foreliggende Lovforslag snarere blev en Tilbagegang for Højskoleundervisningen end en Fremgang. Da imidlertid det, der i Øjeblikket foreligger, indeholder et Fremskridt for Folkehøjskolerne paa 25,000 Kr. eller, naar man vil regne med, hvad der er ydet i de sidste Aar, en Fremgang af 35,000 Kr., skal jeg stemme for det foreliggende Forslag.

Maalen: Da mit Navn staar under Betænkningen over det foreliggende Lovforslag, ønsker jeg kun at gøre den Bemærkning,

at naar jeg har deltaget i Forhandlingerne om Fremme deraf, har det været i Forventning om, at der tillige med Tilskuddet til disse private Skoler vilde blive ydet fyldestgørende Bevillinger til Statens Undervisningsanstalter. Da jeg nu imidlertid ikke har den samme Betragtning som andre ærede Medlemmer, at Bevillingerne til disse virkelige fyldestgørende, og jeg paa den anden Side er mig fuldt bevidst, at min afvigende Opfattelse i saa Henseende ikke vil finde Bifald hverken hos den høje Regering eller i Rigsdagen, ser jeg ikke, at der for mit Vedkommende er anden Udvej end at undlade at stemme over det foreliggende Lovforslag. Denne Bemærkning havde jeg ønsket at indføre i Betænkningen, hvis jeg ikke var kommen for sent. Jeg haaber, at det høje Ting vil undskylde, at jeg derfor benytter denne Lejlighed til at fremsætte den.

Styr: Jeg kan ikke fuldstændig henholde mig til, hvad det ærede Medlem, der nu havde Ordet, har udtalt, men det, jeg har at sige, vil gaa i en noget lignende Retning. Min Stilling overfor Folkehøjskolerne har, som jeg ved tidligere Lejligheder har udtalt, været den, at jeg havde Sympati for den Bevægelse, hvorfra Folkehøjskolefagen fremgik, og som fandt Sted i min Ungdom; jeg selv var den Gang greben af den Tanke, som bevægede dem blandt mine Venner, der stillede sig i denne Sags Tjeneste, Tanken om, at et Folk, der havde faaet en saa rig Selvstyreelse som vort Folk, maatte ogsaa arbejde paa, at en højere Dannelses kunde blive mere almindelig udbredt gennem alle Folkets Lag. Da jeg som sagt fra min Ungdom har haft Sympati for denne Tanke, har det været mig ubehageligt, at jeg ikke tidligere har her i Tinget kunnet indtage en ventligere Stilling til Højskolefagen, end jeg har set mig i Stand til. Det, der har afholdt mig herfra, har ikke blot været det, at jeg var nødt til at sige, at saaledes som Sagen blev drevet, fremkom der Ting, som jeg ikke kunde billige — det skal jeg nu ikke nærmere indlade mig paa — men tillige den Betragtning, at det, som efter min Mening nødvendig skulde og burde gøres for den højere Undervisning her i Landet, for Undervisningen ved de lærde Skoler og ved Universitetet, kunde der ikke opnaas de fornødne Midler til uden i Forbindelse med en Lov om Understøttelse til Folkehøjskolerne. Jeg staar derfor med meget blandede Følelser overfor det Lovforslag, hvorom der nu er fremlagt Betænkninger dels her i Tinget dels i Folketinget. Jeg er paa den ene Side nødt til at udtale, at jeg paa en vis Maade er glad ved den